

ОТЧЕТ
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ГОДИШНИЯ ПЛАН НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОДКРЕПА ЗА
ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА ШУМЕН ЗА
УЧЕБНАТА 2017-2018 ГОДИНА

Годишният план на дейностите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Шумен е приет с Решение № 519 по протокол № 23/20.07. 2017 година на Общински съвет – Шумен.

За реализиране на планираните за 2017/2018 година дейности са работили Община Шумен, 28 общински детски градини, 19 общински училища; 2 общински центъра за подкрепа за личностно развитие - ЦПЛР-ОДК и ЦПЛР-УСШ; 4 професионални гимназии. Принос за изпълнение на Годишния план имат Регионалният център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование /РЦПППО/ – Шумен; Регионалното управление на образованието /РУО/-Шумен, МКБППМН-Шумен и др.

Поради големия и разнообразен обем от дейности, извършени от посочените институции в сферата на подкрепата за личностно развитие, в настоящия отчет са посочени най-значимите от тях, очертаващи профила и спецификата на предоставената през 2017/2018 година обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците в Община Шумен.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 1.

Осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за учене и развитие на способностите и уменията на децата и учениците в съответствие с индивидуалните образователни потребности

Мярка 1. Оценяване на индивидуалните потребности на децата и учениците и определяне на необходимостта от обща или допълнителна подкрепа.

Във всички училища и детски градини се изпълняват нормативно определените практики за екипна работа на учителите съгласно чл. 16 от Наредба за приобщаващото образование за разпознаване на обучителни трудности у децата и учениците. Обсъждат се дейностите за обща подкрепа на децата и учениците и се набелязват конкретни мерки.

В детските градини е извършено ранно оценяване от педагогическите специалисти на потребностите от подкрепа за личностно развитие на 115 деца от 3 години до 3 години и 6 месеца, което включва ранно оценяване (скрининг) на развитието на детето и на риска от обучителни трудности, определяне на необходимостта от допълнителни модули по български език за децата, които не владеят български език и идентифициране на нуждата от оценка на потребностите за допълнителна подкрепа. Извършена е оценка на риска от обучителни затруднения на 447 деца на 5 и 6 годишна възраст в рамките на установяването на готовността на детето за училище, като се отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.

В началото на учебната година е определена нуждата от обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците в община Шумен, като са идентифицирани 285 деца от детските градини и 1320 ученици, а видовете дефицити могат да се обобщят като емоционални, езиково-говорни, емоционално-поведенчески.

Мярка 2. Осигуряване на обща подкрепа на децата и учениците с обучителни трудности в образователните институции.

Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява от постъпването на детето в детската градина или в училището съобразно индивидуалните му потребности.

Общата подкрепа за личностно развитие в училището, която е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището.

Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва както обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват децата и учениците, така и провеждане на регулярни срещи за определяне на конкретни дейности от общата подкрепа само за отделни деца и ученици, насочени към превенция на обучителните затруднения.

Допълнителното обучение по учебни предмети е насочено към ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет, които са напреднали по даден учебен предмет и/или за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа.

Допълнителното консултиране по учебни предмети е достъпно за всички ученици и се провежда извън редовните учебни часове от учителите по предмети ежеседмично по предварително изготвен график в рамките на учебната година. Общият брой на организирани консултации е 4660, а учебните предмети са предимно от задължителната подготовка - български език и литература, математика, история и цивилизация, география и икономика, физика и астрономия, химия и опазване на околната среда, информатика и информационни технологии, биология и здравно възпитание, чужди езици, а в професионалните гимназии и по предмети от професионалната подготовка. Ученици са включени и във форми за обучителни затруднения по проект „Твоят час“.

Осигурено е допълнително обучение по български език за деца и ученици, за които българският език не е майчин. С 287 деца от детските градини са проведени 162 допълнителни обучения, а в училищата със 136 ученици са проведени 569 допълнителни обучения.

Оказана е логопедична, педагогическа и психологическа подкрепа за преодоляване на трудности в обучението на 504 ученици и 612 деца от детските градини.

Дейности за обща подкрепа за личностно развитие са организирани и в центровете за подкрепа за личностно развитие – средношколски общежития. В тях са настанени са 229 ученици и са осигурени условия за провеждане на самоподготовка. Възпитателите провеждат консултации и индивидуална работа с учениците, поддържат контакти с класните ръководители и ръководствата на училищата, където учат учениците. В двете общежития са проведени както общи родителски срещи, така и индивидуални с отделни родители, а 3 ученици са посетени по местоживееие. Сформирани са клубове по интереси за подпомагане и стимулиране личностното развитие, създаден е и Ученически съвет. С учениците се провеждат дискусии, тренинги, превантивни кампании, отбелязват се празници, Спечелените проект по Фонд „Култура“ подпомагат личностното развитие на учениците. Директорите на двете общежития полагат много усилия за обновяване на материалната база с цел създаване на привлекателна среда за пребиваване и учене. 12 педагози от двете общежития са участвали в различни квалификационни форми – както вътрешноинституционални, така и с цел продължаваща квалификация.

Библиотечният фонд в детските градини и училищата е обновен с общо 1036 книги, като в детските градини са постъпили 162 книги, а в училищата – 874.

Учебно-техническото оборудване в детските градини е обогатено с нови физкултурни уреди, озвучителни уредби, дидактични табла, игри и материали, телевизори, интерактивни дъски, компютри, принтери, скенери, проектори. В училищата учебно-техническото оборудване е свързано със оборудване на учебни кабинети по професионална подготовка в професионалните гимназии, както и със закупуване на компютри, компютърни конфигурации, мултимедийни проектори, интерактивни дъски и др.

На децата и учениците е осигурен достъп до медицинско обслужване и програми за здравно образование и здравословен начин на живот. В детските градини и училищата функционират 40 здравни кабинети с медицински специалисти. Детските градини и

училищата в селата на община Шумен не разполагат със здравни кабинети и при необходимост се ползват общопрактикуващите лекари. Медицинските специалисти са реализирали 503 теми, свързани със здравното образование и здравословния начин на живот – „Лична хигиена“, „Култура на хранене“, „Вредата от тютюнопушенето и алкохола“, „Оказване на първа помощ“, „Превенция на наркоманията“, Профилактика на различните видове болести и др.

Чрез различни организационни педагогически форми – клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор, хор и др. в организирани занимания по интереси в училищата са обхванати 3690 ученици в 318 групи.

През ваканциите 996 ученици са участвали в организирани от училищата обучителни, творчески, културни, спортни и туристически дейности.

В детските градини в предложените допълнителни педагогически услуги са включени 1075 деца, които са разпределени в 62 групи - народни танци, чужди езици, футбол, бойни изкуства, художествена гимнастика, спортни танци, театрално изкуство.

Дейности по обща подкрепа реализират и ЦПЛР-ОДК и ЦПЛР-УСШ „Хан Крум“. През учебната 2017/2018 г. в ЦПЛР-ОДК са сформирани 143 групи за занимания по интереси с участието на 766 деца и ученици в областите Изкуство и Наука и технологии. Заниманията по интереси са организирани чрез различни организационни и педагогически форми – хор, ансамбъл, школа, клуб, ателие и са постоянно действащи, временно действащи групи през ваканциите са 14 с обхванати 210 деца и ученици, временно действащи през учебната година са 40 групи. В ЦПЛР-УСШ „Хан Крум“ 1191 деца и ученици са тренирали волейбол, баскетбол, футбол, лека атлетика, художествена гимнастика, хандбал, шахмат и бойни изкуства, разпределени в 67 постоянно действащи групи, 4 временно действащи през ваканциите и 1 временно действаща през учебната година.

Мярка 3. Осигуряване на допълнителна подкрепа на децата и учениците в образователните институции.

Във всички училищата и детските градини са изградени екипи за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) за всяко конкретно дете и ученик, за което е извършена оценка на индивидуалните потребности и се предоставя допълнителна подкрепа.

Със съдействието на педагогическите специалисти на Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО) – Шумен, са извършени 149 оценки на деца и ученици. От тях за 141 подрастващи е одобрено предоставяне на допълнителна подкрепа – дългосрочна - за 67 деца и ученици и краткосрочна - за 74 деца и ученици, а за 8 деца и ученици е препоръчана обща подкрепа за личностно развитие.

При извършване на оценки на индивидуалните потребности от Регионалния екип за подкрепа за личностно развитие (РЕПЛР) и при одобряване на оценки, извършени от Екип за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) в съответната детска градина или училище, приоритет е било обективното отчитане на физическото, познавателното, езиково-говорното, социалното и емоционалното развитие на децата и учениците.

За всички деца и ученици със СОП са разработени индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми. Изготвени са седмични разписания, съобразено с психо-физическите особености и индивидуалните потребности на ученика. Учителят/класният ръководител, заедно с екипа за подкрепа за личностно развитие на детето, с детето и с родителите, индивидуализират учебната програма и персонализират начините и формите на обучение. Чрез непрекъснатата комуникация се обсъжда напредъка на детето, предизвикателствата в работата и заедно намират начини за включване в самостоятелна дейност и учене там, където е детето. Ресурсните учители използват разнообразни образователни стратегии, методи и техники за преподаване, обучение, възпитание, учене и мотивиране на учениците със СОП. Прилагат се и иновативни дидактически упражнения и игри.

Осигурени са възможности за продължаване на обучението на учениците със СОП след VII клас, в т. ч. и професионална подготовка. Специалистите от РЦПППО консултират учениците и техните семейства относно специалностите в професионалните гимназии и насочват учениците за обучение за придобиване на степен на професионална квалификация или придобиване на квалификация по част от професията.

Мярка 4. *Планиране и реализиране на дейности за превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация, реакция и преодоляване на проблемно поведение и нарушения на дисциплината от деца и ученици в образователните институции.*

В образователните институции са планирани и са реализирани 399 ефективни дейности за партньорство с родителите като срещи, консултации, съвместно отбелязване на празници и тържества, организиране на базари и др. Родителите са информирани на родителски срещи за изискванията на ЗПУО, Наредбата за приобщаващо образование и Правилника за дейността на детската градина/училището относно за правата и задълженията им при работа на екипа за подпомагане на детето и ученика, както и за отсъствията на учениците от учебни занятия и ролята на родителите в процедурите по налагане на санкции.

Всяка паралелка в училищата има изградени свои правила за поведение и за тяхното спазване.

През учебната година в часа на класа, в заниманията по интереси и във факултативните часове в училищата са разгледани 2585 теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование.

В годишните планове на образователните институции са планирани и се реализират дейности за развитие на компетентностите на всички членове на институционалната общност и запознаване с различните форми на насилие, както и с техники за преодоляването им под формата на обучения, тренинги, провеждане на превантивни кампании.

В началото на учебната година в детските градини и училищата се актуализират плановете за работа на координационните съвети за справяне с тормоза в училище, набелязват се дейности по превенция и интервенция въз основа на *Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище* и на алгоритъма за неговото прилагане. Проследяват се и се координират действията и усилията на всички работещи за справяне при констатиране на случай на тормоз и насилие. Организирани са 153 дейности за превенция на агресията и тормоза в училище - информационни материали, срещи с представители на други институции, семинари, кампании - Ден на толерантността, Ден на розовата фланелка, Безопасен интернет, Кибер тормоз и др.

Общинските спортни бази са използвани за организиране на 100 спортни дейности на ниво населено място и община, с цел утвърждаване на принципите на честната игра и ненасилие - ученически игри по футбол, волейбол, баскетбол, междуучилищни състезания, спортни игри, спортни празници.

Във връзка с неизпълнение на задълженията, определени със ЗПУО и правилниците на училищата, през учебната година са наложени санкции на 740 ученици по чл. 199 от ЗПУО (забележка; преместване в друга паралелка в същото училище; предупреждение за преместване в друго училище; преместване в друго училище; преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение). В 6 училища от общината няма наложени санкции на ученици.

Мярка 5. *Осигуряване на допълнителна подкрепа на децата и учениците с хронични заболявания в образователните институции.*

В началото на учебната година и/или постъпване в детската градина и училището е извършено проучване и оценка на индивидуалните потребности и способности на 169 деца и

ученици с хронични заболявания. 11 педагогически специалисти са участвали в обученията за работа с деца и ученици с хронични заболявания, нуждаещи се от допълнителна подкрепа.

Мярка 6. Осигуряване на възможности за разнообразна личностна изява на всички деца и ученици като средство за мотивиране и позитивна самооценка, в т.ч. и ученици със СОП.

В образователните институции са организирани 195 спортни празници и състезания, в които са участвали 6664 деца и ученици.

Детските градини са организирани 218 тържества с участието 1146 деца. Във всяка детска градина има разработен Празничен календар, посветен на националните, сезонни, народни и др. празници. В годините се утвърдиха детските театрални фестивали „Коломбина“ и по приказки на европейските класици Братя Грим.

Съгласно Годишните планове в училищата са организирани 151 тържества с участието 14694 ученици.

1318 деца и ученици са взели участие в изяви на читалищата в община Шумен – празници, фестивали, събори, конкурси и др.

Децата и учениците от Детския и Ученическият парламент са организирани различни кампании, както благотворителни, така и свързани с различни празници.

В училищата по проекта BG05M2OP001- 2.004-0004 – Твоят час-фаза 1 са сформирани 370 групи за извънкласни дейности (в т.ч. и за обучителни трудности) с включени в тях 4276 ученици, които са провели 557 публични изяви.

На територията на област Шумен са били организирани 95 конкурси, в които са участвали 1218 ученици.

ЦПЛР-ОДК е бил домакин на Националните ученически театрални празници „Годор Колев“, организатор е на Национален конкурс „Мадарският конник-символ на историческото минало и европейско бъдеще на България“, в който са участвали 315 деца и ученици, на 3 регионални конкурса: „От Коледа до Васильовден“ (250 участници), „Пижо и Пенда“ (250 участници) и „Златното петле“. Школите по изкуства са провели изложби и пленери (223 участници), музикалните школи и хор „Бодра песен“ са организирани концерти (225 участници), УЛК „Сладкодумци“ литературни четения, Школата по дърворезба – творчески срещи и открити уроци. 615 от възпитаниците на ЦПЛР-ОДК са участвали в 42 национални конкурса и състезания, 33 ученици в 3 международни пленери, 40 в международен хоров конкурс, 36 в международен фолклорен конкурс, 210 в други конкурси и състезания. ДТА „Веселяче“ и оор „Бодра песен“ са неизменни участници в тържествата и празниците, организирани от община Шумен

УСШ „Хан Крум“ е организирала 20 турнири и състезания, в които са участвали над 700 ученици. По традиция ЦПЛР-УСШ „Хан Крум“ открива учебната година с крос „Златна есен“ и е домакин на Общинските и Областните кръгове на Ученическите игри. Децата и учениците, които спортуват в ЦПЛР-УСШ „Хан Крум“, са редовни участници в тържествата, свързани с Деня на Шумен, Деня на детето, Мажоретния фестивал „Мадарски конник“ и др.

Летни занимания по време с децата и учениците по време на ваканцията организират както ЦПЛР-ОДК и ЦПЛР-УСШ „Хан Крум“, така и народните читалища на територията на общината.

Мярка 8. Дейности на образователните институции и общината за подкрепа на дарбите и талантите на децата и учениците. Прилагане на системи за награждаване и поощрения на училищно, общинско и областно ниво.

По Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни и общински училища и насърчаване на творческите заложби и потребности на студенти в Община Шумен през 2017 г. (Глава I - Мерки за насърчаване на творческите заложби и потребности на деца с изявени дарби съгласно чл. 5, т. 2 и чл.11, ал.1 от Наредба за

условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби) са отпуснати едногодишни стипендии на 5 ученици – 2 ученици, финансирани от МОН, 2 ученици, финансирани от ММС и 1 ученик, финансиран от МК.

По Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни и общински училища и насърчаване на творческите заложби и потребности на студенти в Община Шумен през 2017 г. (Глава II. Други мерки за насърчаване на творческите заложби и потребности на деца и студенти с изявени дарби - еднократно финансова подпомагане) са изплатени 3055 лв. на 37 ученици.

За покриване на транспортните разходи за участие в международна олимпиада на 4 ученици са изплатени 1688,12 лв.

Училищните отбори, участвали в общинските кръгове на Националната ученическа викторина по безопасност на движението „Да запазим децата на пътя“ и Ученическото състезание „Защита при бедствия, пожари и извънредни ситуации“, са получили предметни награди.

На 11 май 2018 г. за първи път се проведе Общинско състезание по краснопис и правопис по предложение на ръководството на II ОУ „Д-р Петър Берон“. Всички участвали ученици от I-IV клас бяха поощрени с предметни награди.

Всяка година в навечерието на 24 май се организира тържествена церемония по награждаване на абитуриентите - отличници на завършващия випуск. За постигнатите успехи всички те получават почетна грамота и лента с медал.

На училищно ниво за постигнати изключителни успехи в учебната дейност и постижения, за класиране на призови места и получаване на отличия за значими постижения в национални и международни състезания, олимпиади, конкурси, фестивали и други форуми за изява на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, за прояви на гражданска доблест и др. са наградени 1376 ученици със следните награди: дипломи, грамоти, благодарствени писма, плакети, медали, предметни и парични награди.

В училищни, общински и областни кръгове на проведените олимпиади по различни предмети са взели участие 2654 ученици от общинските и държавни училища.

По НП „Ученически олимпиади и състезания“, модул „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученически олимпиади“ през 2017 г. са финансирани ППМГ „Нанчо Попович“, ПЕГ „Н.Й.Вапцаров“, СУ „Йоан Екзарх Български“ и СУ „Сава Доброплодни“.

Мярка 9. Дейности на Център за кариерно ориентиране по отношение консултиране на учениците за професионално ориентиране и реализация.

Услуги по професионално ориентиране в средните училище се предоставят от Центъра за кариерно ориентиране (ЦКО), който от м. януари 2018 г. е в структурата на ЦПЛР-ОДК. През учебната 2017/2018 г. Центърът за кариерно ориентиране е осъществил групови консултации на 2210 ученици чрез прилагане на инструментариум за ранно кариерно ориентиране и диагностика на интересите, способностите, потребностите и ценностите на учениците на територията на община Шумен и региона. Индивидуални консултации са проведени с 58 ученици - за формулиране на лични цели и подкрепа за развитие и вземане на решение. Проведени са групови дейности по кариерно консултиране чрез тренинги и интерактивни упражнения с ученици от ПГССХТ, ПГОХХТ „Проф.д-р Асен Златаров“, СУ „Сава Доброплодни“, СУ „Васил Левски“, СУ „Панайот Волон“, ПГМЕТТ „Христо Ботев“, ОУ „Св.св.Кирил и Методий“-с. Царев брод, обучителен семинар с учениците от Градски ученически парламент.

В процеса на кариерното информиране ЦКО осъществява връзки и срещи с Бюро по труда –Шумен за най-търсените професии на пазара на труда.

В началото на м.май ежегодно се организира „Панорама на средното образование“ с цел да се предостави актуална информация на ученици и родители за възможностите за

продължаване на образованието в професионални, профилирани гимназии и средни училища. На информационно-рекламни щандове по атрактивен начин се представят дейностите, свързани с профилите и професиите.

Мярка 10. *Намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система и реинтеграция.*

В детските градини и училищата се води регистър за деца в риск, сформирани са екипи за подкрепа според индивидуалните нужди за набелязване на мерки за въздействие. Периодично се анализират потребностите на децата и учениците, както и на техните семейства и се търси начин за подкрепа и решаване на проблемите. Ръководствата на образователните институции си сътрудничат с отдел „Закрила на детето“ и Дирекция „Социално подпомагане“.

Във всяка детска градина са планирани дейности, свързани с приемствеността и плавния преход между детската градина и училището. В тази връзка се реализират родителски срещи, открити уроци, посещения на децата от детските градини в училищата.

В 16 училища на територията на община Шумен е създадена целодневна организация на учебния ден. Сформирани са 92 полуинтернатни групи с 2277 ученици.

Изградени са оптимални и гъвкави транспортни схеми за извозване на ученици към средишните училища с училищни автобуси, като е осигурено безопасното придвижване на учениците. В училищата са осигурени необходимите условия за хранене на учениците, включени в целодневна организация на учебния ден – помещения за столово хранене и кетъринг.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 2.

Повишаване капацитета на човешките ресурси за осигуряване потребностите на всички деца и ученици

Мярка 1. *Осигуряване на специалисти в училищата и детските градини и общинските институции за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците*

Образователните институции на територията на община Шумен са обезпечени с правоспособни, мотивирани и квалифицирани учители и специалисти - педагогически съветници, логопеди, психолози и ресурсни учители, рехабилитатори, учител на деца с нарушено зрение.

В ЦПЛР-ОДК психологична подкрепа оказват 6 психолога на 196 деца и 8 логопеда на 370 деца от детските градини.

Допълнителната подкрепа на децата със СОП (27) от 8 детски градини се предоставя от специалистите на РЦПППО.

Допълнителната подкрепа на 54 ученици със СОП от НУ „Илия.Р.Блъсков“, СУ „Васил Левски“, СУ „Панайот Волов“, СУ „Сава Доброплодни“ и от училищата в селата на общината се осъществява от специалистите на РЦПППО.

В 8 от училищата в град Шумен, в които се обучават 125 ученици със СОП, допълнителната подкрепа се осъществява от специалисти, назначени към съответните училища.

На 186 педагози – 78 от детските градини и 108 от училищата, е предоставена методическа подкрепа от специалистите от РЦПППО чрез провеждане на срещи, консултации по конкретни казуси и др.

При необходимост образователните институции са ползвали професионалните компетенции и на 35 специалисти, работещи в социалните услуги, в подкрепа на децата със СОП и с рисково поведение.

На ниво община институциите си сътрудничат и взаимодействат при съвместно ангажиране на съответните специалисти.

Общинските образователни институции са оказвали пълно съдействие на РЦПППО при събиране на информации и справки.

Мярка 2. Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за придобиване и усъвършенстване на компетентностите за идентифициране на потребностите от обща и допълнителна подкрепа

Ръководствата на образователните институции предоставят информации за възможностите за квалификация на педагогическите специалисти, свързани с проблемите на приобщаващото образование.

На училищно, общинско и областно ниво се провеждат обучения на учители, педагогически съветници и други специалисти, които работят с деца и ученици със СОП. 119 учители от училищата и 27 учители от детските градини са участвали в обучения за използване на утвърдени от МОН методики за оценяване, както и други методики и стандартизирани инструменти. 28 специалисти от детските градини и 49 от училищата – членове на ЕПЛР са обучени да прилагат нормативно предписаните методики за оценяване и дейности по оценка на индивидуалните потребности на детето/ ученика. 30 педагогически специалисти от детските градини и 49 от училищата, извън ЕПЛР, са участвали в регионални и национални обучения за разпознаване на потребността от обща или допълнителна подкрепа и за ефективна екипна работа. 233 класни ръководители от училищата са обучени за ефективно изпълнение на специфичните допълнителни професионални задължения.

Мярка 3. Осигуряване на методическа подкрепа на екипите за подкрепа за личностно развитие в училищата и детските градини, както и на координиращите екипи в училищата и детските градини.

Методическата подкрепа на екипите за подкрепа за личностно развитие в училищата и детските градини се осъществява от специалистите от РЦПППО.

Мярка 4. Сътрудничество между педагогическите специалисти и обмен на добри практики.

Дискусионен форум на тема: „Добри практики за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностното развитие на децата и учениците със специални образователни потребности в област Шумен“ се проведе на 27.04.2018 г. в Дома на учителя-Шумен. На форума присъстваха представители на областната и общинската администрация, РУО-гр. Шумен, ШУ „Епископ Константин Преславски“, директори на училища, ресурсни и общообразователни учители, психолози и родители. Събитието се проведе при голям интерес и обществена ангажираност. Представените презентации и проведените дискусии поставиха актуални въпроси, свързани с основните принципи на приобщаващото образование, формиране на положителна обществена нагласа по отношение на приобщаването на деца и ученици със специални образователни потребности, форми и начини на взаимодействие и взаимопомощ между различните институции. Акцентираща се върху приемането, разбирането и подкрепата на децата и учениците със специални образователни потребности. Наблегна се върху ефективното използване на индивидуалните и груповите възможности на тези деца и ученици за постигане на по-високи резултати в обучението, социализацията и комуникативните им възможности. Подчертана беше ролята на родителите в приобщаващия процес, значението на извънкласните и извънучилищните форми за създаване на мотивация за учене, развиване на възможностите, потребностите и интересите на децата със специални образователни потребности. В края на форума присъстващите изразиха задоволство от провеждането на подобни форуми и изразиха надежда, че подобни събития ще се превърнат в добри практики по отношение на

приобщаващото образование и осигуряването на допълнително подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 3.

Организационно развитие на институциите в системата на предучилищното и училищно образование за ефективно интегриране на целите, принципите, подходите

Мярка 1. *Развитие на капацитета на училищата и детските градини за успешно прилагане на новата нормативна уредба.*

В изпълнение на чл. 6 от *Наредба за приобщаващото образование* детските градини и училищата включват в годишните си планове дейности, срокове и отговорници за предоставяне на подкрепа за личностно развитие.

В изпълнение на чл. 7 от *Наредба за приобщаващото образование* директорите на детските градини и училищата определят координатор в институцията в началото на всяка учебна година. Координаторът обсъжда с учителите техните наблюдения и анализи по отношение на обучението и развитието на децата и учениците, координира дейностите на ЕПЛР, вкл. работата им с родителите, координира представянето на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и др.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 4.

Подобряване на материалните условия и достъпност на средата за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности в институциите в системата на предучилищното и училищно образование

Мярка 1. *Подобряване на специализираната подкрепяща среда в образователните институции.*

11 детски градини и 17 училища разполагат с ресурсни кабинети, във II ОУ „Д-Петър Берон“ има 2 кабинета, а в VI ОУ „Еньо Марковски“ – 3 кабинета. Ресурсните кабинети са оборудвани с необходимата техника и дидактични материали, които периодически се обновяват.

По Национална програма „Информационни и комуникационни технологии в системата на предучилищното и училищното образование“ са финансирани ДГ „Щурче“, ДГ „Пчелица“, ОУ „Христо Ботев“-с. Друмево, ОУ „Св.св.Кирил и Методий“-с. Царев брод, СУ „Йоан Екзарх Български“, СУ „Сава Доброплодни“ и ППМГ „Нанчо Попович“.

По Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Модернизация на системата на професионалното образование“ са финансирани ПГМЕТТ „Христо Ботев“ и ПГОХХТ „Проф.д-р Асен Златаров“.

По Национална програма „Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище“, модул „Сигурност“ е финансирана ПГСАГ.

Мярка 2. *Осигуряване на условия и организиране на участието на учениците със СОП в национални външни оценявания и държавни зрелостни изпити.*

През учебната 2017/2018 г. са осигурени условия за участието на 31 ученици със СОП в национални външни оценявания и държавни зрелостни изпити.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 5.

Подобряване на взаимодействието между участниците в образователния процес (деца и ученици, педагогически специалисти и родители) и между институциите за осигуряване на най-добрия интерес на детето и ученика.

Мярка 1. *Взаимодействие с родителите*

В детските градини и училищата има изградена добра и действаща система за работа с родителите. На родителската общност е предоставена информация за функциите на психолога, логопеда, рехабилитатора на слуха и говора при осъществяване на психосоциалната рехабилитация и рехабилитацията на комуникативните нарушения. Родителите се информират от класния ръководител за поведението в училище и резултатите от учебния процес. При необходимост се отзовават на срещи - разговори. Издадени са брошури за родители за справяне с агресията и проблеми с алкохол и цигари, които периодично се обновяват. Работа с родителите включва родителски срещи в началото на учебната година запознаване с правилника за дейността в училище и новости в нормативната уредба, разискване по теми, отнасящи се до етичното, здравното и екологичното образование на децата; в края на първия и втория срок - информирание за резултатите от учебната дейност за съответния период. Срещи-разговори с родители на проблемни ученици, осигуряване на консултации със специалисти, информирание на родителите по отношение на обучителни трудности, информирание на родителите за напредъка или изоставането в личното развитие на учениците със СОП, за възможностите за продължаване на образованието им. Своевременно се информират родителите на деца в риск от отпадане от образователната система и предприемане на мерки, консултиране със специалист и др.

Приобщаването на родителите към училищната общност се осъществява чрез включването им в дейности на ниво детска градина и училище.

Във всяка образователна институция ежегодно се организират „Отворени врати“ за посещение на родители.

В детските градини родителите се запознават с всички решения на екипите, които използват разнообразни средства за връзка със семействата като - консултации; родителски срещи; открити моменти от живота на детето в детската градина – учебни ситуации; празници и развлечения; „отворени врати“ за родителите във всеки удобен за тях момент от режима. В 24 детски градини, обучаващи деца със СОП, функционира т.н. „Училище за родители“ с цел консултиране, разяснителна кампания и обмяна на опит.

Мярка 4. *Подобряване на координацията и сътрудничеството между институции по отношение на работата с децата в риск и деца, жертви на насилие*

Институциите в системата на предучилищното и училищното образование организират съвместни интерактивни занятия, тренинги, кампании с Общински здравен център по повод: 14 февруари-Деня на влюбените, 31 май – Световен ден без тютюнев дим; 26 юни – Международен ден за борба със злоупотребата и нелегалния трафик на наркотици; 18 октомври – Европейският ден за борба с трафика на хора; 1 декември – Световен ден за борба със СПИН, „Ваканция без риск“ и др. Разработените информационно-образователни материали под формата на флаери, дипляни, книжки и брошури се разпространяват в училищата.

Съвместно с РЗИ детските градини и училищата участваха в инициативите под надслов „Обичам да играя, да пея и здравословно да живея“, свързани със здравето и здравословния начин на живот

МКБППМН организира и провежда образователни програми и кампании в училищата за превенция на асоциалното поведение, превенция на престъпността, агресията и насилието и др.

Мярка 6. *Междуйнституционално сътрудничество и координация.*

На ниво община институциите си сътрудничат и взаимодействат при реализиране на дейностите, свързани с подкрепата за личностно развитие, добре си партнират в редица съвместни инициативи. С цел обезпечаване на специалисти за оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците със специални образователни потребности, детските

градини и училищата работят в тясно сътрудничество и взаимодействие с РЦППО. РЦППО–Шумен събира, анализира, обобщава и предоставя информация, свързана с процеса на приобщаващото образование; формира база-данни за специалистите, които предоставят допълнителна подкрепа в област Шумен

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 7.

Взаимодействие и сътрудничеството с неформални сдружения и организации в областта на науката, спорта, изкуствата, екологията и патриотичното възпитание, висши учебни заведения, образователни институции и спортни организации при реализиране на обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на децата и учениците.

Мярка 1. Дейности за осъществяване на взаимодействието и сътрудничеството с неформални сдружения и организации в областта на науката, спорта, изкуствата, екологията и патриотичното възпитание, висши учебни заведения, образователни институции и спортни организации при реализиране на обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на децата и учениците.

На територията на община Шумен се осъществяват съвместни инициативи, прояви, кампании, дискусии между представители на неформални сдружения и организации в областта на науката, спорта, изкуствата, екологията и патриотичното възпитание и образователните структури. Реализират се съвместни дейности с творческите съюзи и организации и образователните институции на територията на община Шумен. Подобрена е комуникацията между спортните клубове, общината и образователните институции. Използват се ресурсите на спортните организации за разнообразяване и повишаване спортно-техническите умения и физическата активност на децата и учениците в община Шумен.

Деца и ученици от образователните институции вземат участие в съвместни кампании, в сферата на екологичното образование и опазването на околната среда, организирани от ПП „Шуменско плато“.

Мярка 2. Подготовка на съвместни проекти за участие на академичната общност на ШУ „Епископ Константин Преславски“ в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

В детските градини и училищата на територията на град Шумен ежегодно се реализират студентски практики, след сключени договори на ръководствата на образователните институции и ръководството на ШУ „Епископ Константин Преславски“.

Педагогическите специалисти от образователните институции често използват ресурсите на катедрите от Педагогическия факултет на ШУ за подпомагане процеса за личностно развитие на децата и учениците.

Съвместните кампании с представители на Филиал-Шумен към МУ – Варна се осъществяват чрез реализиране на студентски практики в медицинските кабинети на образователните институции, както и чрез посещения на ученици в сградата на Филиал-Шумен към МУ – Варна с цел запознаване с професията на медицинската сестра по време на организираните „Отворени врати“.

Осъществените дейности за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците през учебната 2017/2018 година са в съответствие със заложените в Годишния план цели и мерки. Налице са данни и процеси, доказващи успешно адаптиране към новата нормативна уредба за приобщаващото образование.